

REVIDERT PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL

FOR
KONGSVINGER KOMMUNE

2023-2024

Utarbeidet av Konsek Øst IKS
Behandlet i kontrollutvalget 22.11.22
Til orientering i kommunestyret

1 Innledning

1.1 Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Ifølge kommuneloven § 23-2, litra c er det kontrollutvalgets ansvar å påse at kommunens virksomhet, og selskaper kommunen har eierinteresser i, blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Kommuneloven § 23-3 første ledd definerer forvaltningsrevisjon som å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak. Forvaltningsrevisjon kan også innebærer regeletterlevelse.

I følge merknadene til bestemmelsen, jf. Prop. 46 L vil forvaltningsrevisjon for eksempel kunne gå ut på å vurdere om ressursene brukes til å løse oppgaver i samsvar med kommunestyrets vedtak, herunder de *forutsetningene* som vedtaket bygger på. Videre kan forvaltningsrevisjon også gå ut på å vurdere om resultatene til virksomheten er i tråd med målene som er satt, og om ressursbruken og virkemidlene er effektive med tanke på å oppnå målene.

Forvaltningsrevisjonen er med andre ord et viktig verktøy for kommunens øverste politiske organ, for å føre tilsyn og kontroll med kommunens totale forvaltning og de resultater som oppnås. Forvaltningsrevisjon søker også å avdekke forbedringspotensialer i virksomhetene og ønsket er at resultatene av forvaltningsrevisjon har en positiv effekt på organisasjonsmessig læring og utvikling.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. kommuneloven § 23-4 første ledd. Gjennomføring av eierskapskontroll er også en viktig del av kontrollutvalgets oppgaver og ansvar.

1.2 Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner, jf. kommuneloven § 23-3 annet ledd. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

Kontrollutvalget skal også minst én gang i valgperioden, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres, jf. kommuneloven § 23-4 annet ledd. Denne skal også baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunes eierskap og hensikten er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll. Ofte kombineres en forvaltningsrevisjon av kommunens selskaper med en eierskapskontroll av selskapet.

Kontrollutvalget i Kongsvinger behandlet Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2021-2024 i møte 24.11.20, sak K-62/20:

- a. Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og slutter seg til de prioriterte prosjektene som går fram av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll hhv. pkt. 2.2 og 2.3
- b. Kontrollutvalget vurderer behovet for en revidering av planen i 2022.
- c. Kontrollutvalget delegeres myndighet til å gjøre endringer i planen, jf. planen kapittel 2.5.

Kommunestyret behandlet planen i sitt møte 17.12.20, jf. sak KS-120/20, og gjorde visse endringer i kontrollutvalgets forslag til prosjekter. Herved legges det frem en revidert plan for

forvaltningsrevisjon i tråd med forutsetningene.

2 Revidert plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2023-2024

2.1 Bakgrunnsfakta og innspill til aktuelle prosjekter

Statsforvalterens kommunebilder bygger på tilgjengelig KOSTRA- og annen nasjonal statistikk, tilsyn, økonomiforvaltning og kommunedialog. Kommunebildet de presenterer, er et sammendrag av hvordan de oppfatter status og utfordringer på sentrale fagområder i kommunen der de gjennomfører tilsyn eller er tillagt et ansvar i lov eller forskrift.

Statsforvalterens kommunebilder (i skrivende stund fra oktober 2021): Tre fagområder er merket med **rødt** (dvs. sårbare områder innen kompetanse, kapasitet og kvalitet), og det er *Oppvekst, Forurensning og Jordvern*. Flere fagområder er markert med **gult** (områder med forbedringspotensiale innen kompetanse, kapasitet og kvalitet), og det er *Barnehage og opplæring, Barnevern, Rus og psykisk helse, Helse og omsorg, Helsestasjon- og skolehelsetjeneste, Folkehelse, Sosiale tjenester, Vannforvaltning, Landbruk og Kommuneøkonomi*.

I årets Kommunebarometer kommer kommunen samlet sett, godt ut (65. plass). Temaet *Saksbehandling* ligger imidlertid på en 249. plass. For eksempel er andel byggesaker med overskredet frist nær 16 %. Gebyret for privat reguleringsplan er også høyt i kommunen. Landsgjennomsnittet er om lag 81.000,- mens det i Kongsvinger er kr. 109.500,-. Kommunen skårer også dårlig på *Helse og omsorg* med en 281. plass. I Kongsvinger har 70,1 % av de ansatte fagutdanning. Andelen opphold som er korttidsopphold på sykehjem er kun 6,47 % i kommunen. De beste kommunene har 100 %. Tid med lege og fysioterapeut på sykehjem er veldig lite. Andelen vedtak om hjemmetjenester satt i verk innen 15 dager er om lag 71 % mot et landsgjennomsnitt på 95,5 %.

Vi har innhentet innspill fra rådmannen og ordføreren: Kommunen sliter med rekruttering på *saksbehandling*. Det er ansatt 4 nye medarbeidere på Teknisk og man håper på god effekt. På byggesak og innkjøp har flere medarbeidere gått tilbake til privat sektor. Når det gjelder *Pleie og omsorg*, mener både ordfører og rådmann at kommunen drifter godt og at man har tilpasset seg fremtidige ordninger ved å ha bedre hjemmetjenester (bort fra institusjonsplasser). Når det gjelder selskaper mener de at temaet *offentlig anskaffelse* i de selskapene kommunen eier, kan være av interesse. RIIK kan også være et aktuelt fellesprosjekt.

Forslag til plan er også oversendt Revisjon Øst IKS for innspill:

Temaet/problemstillinger knyttet til *lov om offentlig anskaffelse*. Kongsvinger sitter i førersetet i RIIK, og forrige gjennomgang av et tema knyttet til offentlig anskaffelse i kommunen, er tilbake til 2009. Det er heller ikke gjennomført FELK-kontroll på etterlevelse av lov om offentlig anskaffelse. Revisjon mener imidlertid at et prosjekt knyttet til lov om offentlig anskaffelse og investeringsprosjekter er mest aktuelt sammen med en forvaltningsrevisjon innenfor pleie- og omsorg. *GIV-prosjektet* bør også stå høyt på listen.

Kontrollutvalget har på denne bakgrunnen vurdert om det er behov for endringer av planen.

2.2 Forslag til prosjekter

I tabellen/oversikten nedenfor har vi tatt med det som ble foreslått og vedtatt i 2020, med en oversikt over hva som er gjennomført, hva som eventuelt er foreslått utsatt/tatt ut og nye forslag, basert på vurderingen som nevnt ovenfor. Etter de ressursene som er avsatt til forvaltningsrevisjon i Kongsvinger kommune, kan vi ikke forvente mer enn ett til to prosjekter pr. år. Planen nedenfor har derfor mange flere prosjekter enn hva som er realistisk å gjennomføre. Men etter denne følger kontrollutvalgets utvalgte prosjekter for 2023-2024.

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Kommentarer	Prioritet
NAV	Kontroll tilskudd til arbeidsmarkedstiltak	Prosjekt ønsket av KS.	Bestilt, men senere skrinlagt
Administrasjon og styring	IKT-sikkerhet.		Bestilt
Administrasjon og styring	<p>Beredskap Beredskap er et viktig område og vil kunne omfatte veldig mange temaer. Det er den generelle helhetlige beredskapen som skal undersøkes, men også hvordan det samarbeides i regionene på dette området.</p> <p>Følgende problemstillinger kan være aktuelle i en slik forvaltningsrevisjon.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvordan håndterer kommunen sin overordnede beredskapsplikt? 2. Hvilke delplaner, rutiner og instruksjoner skal følges ved kriser eller katastrofer, relatert til ulykker, strømbrudd, vannskader/flom osv. 3. I hvilken grad er det klare ansvarsfordelinger i en krise- eller beredskapssituasjon. 4. I hvilken grad samarbeider kommunene i regionen om beredskap? <p>Men også andre problemstillinger kan være aktuelle. Dette vurderes når det er aktuelt å bestille forvaltningsrevisjonen.</p>		Ikke gjennomført Et prosjekt fra Statsforvalteren?
Administrasjon og styring	<p>Teknisk – saksbehandling Det er viktig at innbyggerne i kommunen har tillit til at saksbehandlingen på dette området foregår på en rettferdig måte. Derfor vil det være aktuelt med et prosjekt for å se etter at lover og regler følges, at saker behandles innen forsvarlig tid og at det ikke skjer forskjellsbehandling.</p> <p>Følgende problemstillinger kan være aktuelle i en slik forvaltningsrevisjon:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I hvilken grad sikrer Kongsvinger kommune forsvarlig saksbehandling av bygge-, delings- og oppmålingssaker? 2. Har Kongsvinger kommune et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker? 		Nytt forslag

	Også andre problemstillinger kan være aktuelle. Dette vurderes når det er aktuelt å bestille forvaltningsrevisjonen.		
Miljø og samfunn/Administrasjon og styring	Måloppnåelse og oppfølging av kommuneplanarbeidet.	Gjennomført rapport for forundersøkelse	Vedtatt å utsette til neste planperiode
Miljø og samfunn	<p>Selvkost Dette er et område som stadig er i medias søkelys. Området har også et komplisert regelverk og krever også gode systemer for å følge opp selvkostregnskapene. Dette er viktig for å sikre troverdigheten ovenfor innbyggerne. Kontrollutvalget kan foreslå at det tas en gjennomgang av selvkost på byggesak. Oppmålingsgebyr kan kanskje også være en del av undersøkelsen.</p> <p>Følgende problemstillinger kan være aktuelle i en slik forvaltningsrevisjon.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Har Kongsvinger kommune sin kalkyle for beregning av byggesaksgebyr (oppmålingsgebyr) de siste tre årene vært i samsvar med regelverkets krav til selvkost? 2. Foreligger det tilstrekkelig grunnlag for beregningen og innkrevningen av selvkost i den enkelte sak? <p>Men også andre problemstillinger kan være aktuelle. Dette vurderes når det er aktuelt å bestille forvaltningsrevisjonen.</p>		Ikke gjennomført
Miljø og samfunn	<p>KKE og vedlikehold av og inneklime i kommunale eiendommer</p> <p>Manglende vedlikehold av kommunenes eiendommer er et område som har versert i riksmidia i flere år. KOSTRA-tallene viser at Kongsvinger har lave tall på utgifter til "vedlikeholdsaktiviteter per. kvadratmeter", noe som kan tilsa at Kongsvinger, som mange andre steder i landet, ikke er flinke nok til å ivareta sine eiendommer. Inneklime med bl.a. renhold vil også være aktuelt å vurdere.</p> <p>Følgende problemstillinger kan være aktuelle i Kongsvinger:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Har Kongsvinger kommune etablert hensiktsmessige system og rutiner for å ivareta et godt, langsiktig vedlikehold av kommunale bygg? <ol style="list-style-type: none"> a. I hvilken grad har Kongsvinger kommune 	Orientering gitt til KU høsten-22	

	<p>oversikt over hvilken tilstand de kommunale byggene er i, og eventuelle endringer i tilstanden?</p> <ol style="list-style-type: none"> b. Hva er identifiserte vedlikeholdsbehov ved kommunale bygg? c. I hvilken grad har Kongsvinger kommune satt egne mål for vedlikehold og inneklima i kommunale bygg? d. I hvilken grad har kommunen fulgt opp eventuelle egne målsetninger og vedtak for vedlikehold og inneklima i kommunale bygg? <p>2. I hvilken grad er ansvaret for vedlikehold og renhold i kommunale bygg organisert på en hensiktsmessig måte?</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Har kommunen en tydelig rolle- og ansvarsfordeling tilknyttet vedlikehold og renhold i kommunale bygg? b. Har kommunen tilstrekkelig med kapasitet og kompetanse til å ivareta oppgaver knyttet til vedlikehold og renhold i kommunale bygg? <p>Også andre problemstillinger kan være aktuelle. Dette vurderes når det er aktuelt å bestille forvaltningsrevisjonen.</p>		
Oppvekst	Barn og unges oppvekstmiljø i Kongsvinger		Bestilt: Rapporten skal ferdigstilles våren 2023
Helse og omsorg	<p>Sykehjem og hjemmetjenester Hvilken kapasitet er det innen sykehjem og hjemmetjenester, hvordan er utviklingen på hjelpebehovene? Utviklingen framover er at det blir stadig flere eldre personer, og hvordan vil Kongsvinger kommune møte denne utviklingen. Noen av de følgende problemstillinger kan være aktuelle i en slik forvaltningsrevisjon.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I hvilken grad er kommunens behov for sykehjemstjenester ivaretatt gjennom kommunens langtidsplanlegging? 2. I hvilken grad er kvaliteten ved tjenesteytingen innen omsorgstjenestene tilfredsstillende? 3. Er det lagt til rette for brukermedvirkning? 4. Behandles søknader om plass i sykehjem i overensstemmelse med gjeldende lovgiving og Kongsvinger kommunes retningslinjer? 		Nytt forslag

Revidert plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for Kongsvinger kommune 2023-2024

	<p>5. Hvilke styrker og svakheter er det i dagens organisering av sykehjemstjenestene?</p> <p>6. Er kommunens behandling av søknader om sykehjemsplass tilfredsstillende?</p> <p>Også andre problemstillinger kan være aktuelle. Dette vurderes når det er aktuelt å bestille forvaltningsrevisjonen.</p>		
Miljø og samfunn	Lov om offentlig anskaffelse	Lenge siden dette var tema (2009)	Nytt forslag

Selskaper	Forslag prosjekter (temaer)		
Ny Vekst og kompetanse	Fellesprosjekt med eierkommunene Grue og Nord-Odal	Prosjekt ønsket av KS.	Gjennomført – Rapport behandlet 1.2.22. Følges opp innen 2022
GIV IKS	<p>Forvaltningsrevisjon</p> <p>Dette kan være et fellesprosjekt med de øvrige eierne i selskapet. Aktuelle temaer i en forvaltningsrevisjon kan være måloppnåelse og oppfølging. Blir det levert tjenester i tråd med forutsetningene og formålet med selskapet?</p> <p>Vi foreslår å kombinere dette med en eierskapskontroll, relatert til håndtering av selskapsavtalen og politiske vedtak.</p>		Eierskapskontroll bestilt – prosjektplan legges frem i møte 22.11
Eskoleia AS	<p>Selv om det er gjennomført forvaltningsrevisjon i dette selskapet tidligere, er det aktuelt med en ny gjennomgang for å vurdere om selskapets målsettinger og forretningsmessige mål er i samsvar med politiske mål og selskapets vedtekter.</p> <p>Vi foreslår å kombinere dette med en eierskapskontroll, relatert til oppfølging av selskapet fra eiers side.</p>		Foreslås overført til neste planperiode
Visit Kongsvinger-regionen AS	<p>Dette kan være et fellesprosjekt med de øvrige eierne i selskapet. Aktuelle temaer i en forvaltningsrevisjon kan være måloppnåelse og oppfølging. Blir det levert tjenester i tråd med forutsetningene og formålet med selskapet? Hvordan er rollefordelingen i selskapet?</p> <p>Det kan være aktuelt å kombinere dette med en eierskapskontroll, se nedenfor, relatert til håndtering av selskapsavtalen og politiske vedtak</p>	Felles orienteringsmøte med selskapet den 24.2.22.	Forundersøkelse gjennomført.

Revidert plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for Kongsvinger kommune 2023-2024

Selskaper	Forslag prosjekter (temaer)		
Ny Vekst og kompetanse	Fellesprosjekt med eierkommunene Grue og Nord-Odal	Prosjekt ønsket av KS.	Gjennomført – Rapport behandlet 1.2.22. Følges opp innen 2022

Ut fra en samlet vurdering foreslår kontrollutvalget følgende prosjekter for 2023-2024:

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Prioritet
Administrasjon og styring	Saksbehandling – teknisk	2023
Miljø og samfunn	Selvkost – vurdere om det kan kombineres med prosjektet Saksbehandling – teknisk	2023
KKE	Forvaltningsrevisjon	2023/2024
Helse og omsorg	Sykehjem og sykehjemsplasser	2023/2024
Miljø og samfunn	Lov om offentlig anskaffelse	2024

2.3 Rapportering av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Revisor skal rapportere fortløpende til kontrollutvalget om resultater av gjennomført forvaltningsrevisjon, jf. kommuneloven § 24-2 *Revisors ansvar og myndighet*. Videre er kontrollutvalget pålagt ansvar for å rapportere til kommunestyret, jf. kommuneloven § 23-5.

Med mindre kommunestyret vedtar spesielle bestemmelser for når og hvordan denne rapporteringen skal foregå, er det opp til kontrollutvalget å finne en hensiktsmessig form og frekvens på dette. Rapport og resultater fra det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt legges fortløpende frem for kommunestyret. I tillegg gis en samlet oversikt om bestilte og gjennomførte forvaltningsrevisjoner - og hvordan de er fulgt opp, i kontrollutvalgets årsrapport.

Kongsvinger 22.11.22

Alf-Tore Pedersen (sign.)
leder av kontrollutvalget

Anne Haug
sekretariatsleder